

مُضارِبِه

«مضاربه» قراردادی است که میان مُضارب (سرمایه گذار) و عامل (کسی که با آن سرمایه کار می کند) بر اساس تقسیم سود مُشاع میان آنان بسته می شود.

مسأله 1 - در قرارداد مضاربه خواندن صیغه به زبان عربی شرط نیست، و همین که صاحب سرمایه با هر بیانی مقصود خود را بفهماند و عامل هم آن را بپذیرد، قرارداد مضاربه منعقد می شود.

مسأله 2 - در طرفین قرارداد مضاربه، بلوغ، عقل و اختیار شرط است و سرمایه گذار باید حقّ تصرف در دارایی خود را داشته باشد و عامل بتواند با آن سرمایه کار کند.

مسأله 3 - اصل سرمایه در مضاربه می تواند به صورت نقد یا دین یا منفعت باشد، و در سود آن سهم هر کدام باید به نحو مشاع معین شود.

مسأله 4 - لازم نیست سرمایه مضاربه طلا و نقره سگّه دار باشد، بلکه مضاربه با اسکناس یا اوراق دیگر با ارزش نیز صحیح است.

مسأله 5 - اگر عامل کوتاهی نکند و زبانی پیش آید، متحمّل زیان نمی شود و زیان بر عهده صاحب سرمایه است ولی اگر در مضاربه شرط کنند که زیان متوجّه دو طرف یا فقط عامل گردد، شرط صحیح است و باید طبق شرط عمل کنند.

مسأله 6 - اگر عامل با سرمایه گذار شرط کند تا پایان مدّت، ماهانه مبلغ معینی را به عنوان علی الحساب به او بپردازد و در پایان مدّت، سود را تعیین نموده باقی مانده سود را تسویه کنند و یا با یکدیگر مصالحه نمایند، مضاربه صحیح است.

مسأله 7 - قراردادی که میان صاحب سرمایه و صاحب صنعت و حرفه بسته می شود تا عامل سرمایه را در صنایع به کار گیرد و سود آن را بین خود تقسیم کنند، به عنوان مضاربه صحیح است. همچنین قراردادی که بین صاحب ماشین و راننده یا بین صاحب ابزار کار و کارگر بسته می شود، به عنوان مضاربه صحیح است.

مسأله 8 - اگر انتقال سرمایه به شهر یا کشور دیگر متعارف و معمول نباشد، عامل نمی تواند بدون اجازه سرمایه گذار آن را منتقل نماید و اگر بدون اجازه او منتقل کند و از این بابت زبانی به سرمایه وارد شود، ضامن خسارت خواهد بود ولی اگر سرمایه گذار اجازه داده باشد و عامل نیز در حفظ سرمایه کوتاهی نکرده باشد، ضامن نیست.

مسأله 9 - در مواردی که عامل حقّ جابجا کردن سرمایه را به شهر دیگری دارد، مخارج متعارف مانند هزینه جابجایی و انبارداری و هزینه سفر خود را می تواند به حساب مضاربه منظور نماید.

مسأله 10- يك سرمايه گذار می تواند با چند عامل که به طور مشترك کار می کنند در مورد يك مال مضاربه کند، خواه سهم آنان از سود مساوی باشد یا نه و در عمل یکسان باشند یا متفاوت، همچنین چند سرمايه گذار می توانند با يك عامل به مضاربه بپردازند.

مسأله 11- پدر و جدّ پدري می توانند با مال كودك صغير خود، در صورتی که به مصلحت او باشد، مضاربه کنند. همچنین قيم شرعی بچه می تواند با مراعات کامل مصلحت و امانت، مال كودک را به مضاربه دهد.